

Interventie 1 / Productnaam Versie 7 oktober 2008	Hokken en Keten (Handhaving DHw (volksgezondheid), in het verlengde ook aandacht voor veiligheid (brandveiligheid, verkeersveiligheid en ruimtelijke ordening)
Bestemd voor	College van burgemeester en wethouders
Naam trekker interventie	Werkgroep Regelgeving en Handhaving
Probleemspecificatie	
Omschrijving probleem	1. Er zijn in West-Friesland ongeveer 23 hokken en keten in een beperkt aantal gemeenten, m.n. in de plattelandsgemeenten. 2. Ongecontroleerde (bovenmatige) alcoholconsumptie door jongeren (10-23 jaar). 3. Indrinken door jongeren.
Doelgroep	Eigenaren van hokken en keten Bezoekers van hokken en keten van 10 tot 23 jaar (incl. ouders van bezoekers)
Leefgebied (waar speelt het zich af)	1. Thuis 2. In vrije tijd
Oorzaak (analyse) probleem	
Analyse huidige situatie	Het bestaan van hokken en keten, die strijdig zijn met de DHw, is veelal moeilijk aan te tonen. Enerzijds heeft dit te maken met onvoldoende toezicht en gebrek aan informatie. Anderzijds met de verschillende soorten hokken en keten in de praktijk. In de West-Friese inventarisatie is onderscheid gemaakt in (gebaseerd op het model van STAP): a. huiskamerkeet <i>De huiskamerkeet is niet bedrijfsmatig, drank wordt gratis verstrekt of bezoekers nemen hun eigen drankjes mee. Voorts is de huiskamerkeet niet voor (ander) publiek geopend en heeft geen permanent karakter.</i> b. buurtkeet <i>De buurtkeet is niet bedrijfsmatig. Middels een gezamenlijke huishoudpot wordt gezorgd dat (alcohol) consumptie mogelijk is.</i> c. commerciële keet <i>De commerciële of luxe keet is (bijna) bedrijfsmatig van opzet. Middels betaling aan de bar of entree aan de deur wordt 'anders dan om niet verstrekt'. De commerciële of luxe keet is voor publiek geopend, heeft aangegeven openingstijden en de beschikking over een zogenaamd bardienstrooster. De commerciële of luxe keet heeft een permanent karakter. De commerciële keet lijkt dan ook het meeste op een (illegale) kroeg.</i> West-Friesland en Schagen hebben geen commerciële keet. Excessen zoals in andere regio's waar 150 tot 200 bezoekers samenkomen in een hok & keet komt hier niet voor. In de regio hebben ze veelal de status van buurtkeet, en in mindere mate van huiskamerkeet. De hokken en keten zijn veelal niet groter dan 20 m ² . Sluiting van hokken en keten is (nog) niet aan de orde. De aanwezigheid van hokken en keten houdt naar alle waarschijnlijkheid verband met de hoge prijzen in de horeca. Dit is overigens een aanname. Vanuit openbare orde en veiligheid zijn echter nauwelijks problemen. Daarnaast ervaren ouders van keetjongeren de hokken & keten als positief. Er is sociale controle. Wel is er sprake van een grote mate van alcoholconsumptie.

Oplossingsrichting	
Beoogde resultaat (in producten)	Maatregelscenario 3 uit notitie 'Hokken en keten': <i>"Aanpak op basis van gemeentelijke vastgestelde normen (actief keetbeleid)"</i> 1. Sluiting en voorkomen van commerciële hokken die in strijd zijn met de DHw 2. Onderzoek of de Drank- en Horecawet van toepassing is op buurtketen; dit kan tot sluiting leiden 3. Voorlichting aan ouderen en jongeren van hokken en keten 4. Maatwerk door jongerenwerkers
Doelstelling	Alcoholmatiging bij jongeren om onveilige en ongezonde situaties te voorkomen.
Plaats in de keten	1. Preventie 2. Repressie
Aanpak (wat en wie)	
Omschrijving aanpak	1. Hokken en keten zijn in kaart gebracht. De inventarisatie is toegestuurd naar de VWA met als doel onze gegevens te vergelijken met de gegevens van de VWA. Dit heeft van de zijde van de VWA niet tot aanvullende gegevens geleid. 2. Wet- en regelgeving toepassen (indien dit aan de orde is). 3. Handhavingstraject opstarten (indien noodzakelijk) in overleg met VWA 4. Voorlichting over negatieve effecten van overmatig alcoholgebruik, jongeren / ouders uitnodigen.
Uitvoerende instantie	Gemeente (inclusief jongerenwerk) / VWA
Samenwerkingspartner	Politie
Kosten	Voorlichtingsmateriaal PM Gesprekken € 5.000
Planning	- juni concept notitie hokken en keten door werkgroep 'vastgesteld'. - 17 september overleg met VWA. - Uitkomst overleg verwerken in concept notitie en aanbieden aan stuurgroep.
Toelichting te nemen maatregelen / initiatiefnemer:	
Maatregelscenario 3: <i>"Aanpak op basis van gemeentelijke vastgestelde normen (actief keetbeleid)"</i> <u>Sluiting en voorkoming van commerciële en buurt hokken en keten</u> Bij ontdekking van met name commerciële en buurtketen keten zal de gemeente in actie moeten komen in het kader van Drank- en horecawet, ruimtelijke ordening en brandveiligheid. De politie kan hierin een signalerende rol spelen. Veelal komen de klachten als eerste bij de politie terecht. Overtreding van de DHw is een verantwoordelijkheid van de VWA, m.u.v. Enkhuizen en Hoorn (pilot toezicht DHw). Met de VWA zal overlegd worden over extra investeringen in toezicht. Of de aanwezigheid van hokken en keten verband houden met de hoge prijzen in de horeca zal nog moeten worden getoetst.	
<u>Voorlichting aan ouders en keetjongeren</u> Ouders en keetjongeren alwaar hokken en keten zijn geplaatst worden actief voorgelicht. De aandacht gaat dan met name uit naar het voor- en nadrinken, geen alcohol onder de 16 jaar, instellen van een meldpunt, etc. Voorafgaand daaraan ouders en evt. gebruikers uitnodigen voor een bijeenkomst en informatie en kennis over de gang van zaken rondom hokken en keten, inclusief de negatieve effecten	

van overmatig alcoholgebruik door jongeren waarin gewezen wordt op de schadelijke effecten van alcoholgebruik.

De gemeente Westland is dit jaar gestart met een convenant. De ervaringen uit die gemeenten zal worden betrokken bij de aanpak in West Friesland.

Maatwerk door jongerenwerkers

Signaleringsfunctie en coachen.

Interventie 2 / Productnaam	Drank- en horecaverordening
Versie 7 oktober 2008	
Bestemd voor	Gemeenteraad
Naam trekker interventie	Werkgroep Regelgeving en Handhaving
Probleemanalyse	
Omschrijving probleem	De meeste gemeenten beschikken niet over een Drank- en horecaverordening. Dit betekent een gebrek aan lokale inbedding van de DHw in de gemeenten over: <ol style="list-style-type: none"> 1. de toegangsleeftijd in bepaalde type horecalokaliteiten in de gemeente (of een deel van de gemeente) te verhogen tot maximaal 21 jaar 2. verbod op het verstrekken van alcohol in bepaalde gebieden 3. reguleren van verkoop van zwak-alcoholhoudende drank in winkels en snackbars 4. het opleggen van nadere regels aan paracommerciële horeca over verbod van verkoop van alle alcoholhoudende drank op bepaalde tijdstippen in bijv. sportkantines, buurthuizen of tijdens jeugdevenementen
Doelgroep	Instellingen en ondernemers die alcohol verkopen / schenken en bezoekers
Leefgebied (waar speelt het zich af)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sport 2. Vrije tijd 3. Horeca
Analyse probleem	
Analyse huidige situatie	<p>Enkhuizen en Hoorn beschikken over een verordening. De verordening wordt in Hoorn alleen gebruikt om horecabedrijven van een vergunning te voorzien voor de verkoop van alcoholvrije drank.</p> <p>Toezicht en handhaving van de regels vindt (nog) niet plaats. Vanaf juli is er in Hoorn en Enkhuizen intensiever toezicht i.v.m. de pilot toezicht DHw.</p> <p>Ook wordt de verordening niet gebruikt als instrument om alcoholmisbruik in te dammen. De verordening kan worden ingezet om uitvoering te geven aan artikelen 20, lid 5, 23 en 26 van de DHw</p> <p>Jongeren worden daarnaast door allerlei vormen van reclame verleid tot het kopen van alcohol. Marketing van alcohol wordt doelbewust gericht op die plekken waar jongeren hun vrije tijd doorbrengen.</p>
Oplossingsrichting	
Beoogde resultaat (in producten)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nieuwe verordening vaststellen 2. Toezicht en handhaven 3. Voorlichting
Doelstelling	<p>Uniforme inbedding van regels in de pilotgemeenten om de verkrijgbaarheid van alcohol voor jongeren te beperken met extra aandacht voor toezicht en handhaving,</p> <p>alcoholmatiging door bezoekers (16 jaar en ouder) en voorkomen van alcoholgebruik door jongeren (16-) door ontzeggen van de toegang tot een bepaald type horecalokaliteit.</p>

	Gedogen is niet aan de orde.
Plaats in de keten	1. Preventie 2. Repressie
Aanpak (wat en wie)	
Omschrijving aanpak	Opstellen van een Drank- en Horecaverordening met de volgende basisprincipes: 1 a. de verkrijgbaarheid van alcohol in delen van de gemeente te beperken, leeftijdsgrenzen voor toegang tot bepaalde horecalokaliteiten op te trekken (maximaal 21 jaar), type inrichtingen aan te wijzen waar geen sterke drank of in het geheel geen alcoholhoudende drank mag worden verstrekt en verkoop van zwak-alcoholhoudende drank vanuit winkels tijdelijk verbieden (bijv. bij bepaalde evenementen). Grondslag te vinden in artikelen 20. lid 5 en 23 DHw. b. Afstemming tussen de gemeenten vindt daarnaast plaats over welke voorwaarden op te nemen in vergunningen o.g.v. artikel 35 DHW (evenementen en buitentaps). c. Ten slotte wordt gekeken naar de mogelijkheden om alcoholreclame via de verordening te verbieden dan wel in een vergunningen hierover voorschriften op te nemen of via een convenant te reguleren. 2. Opstellen van toezichts- en handhavingsprotocol gemeenten, politie en O.M. en VWA.
Uitvoerende instantie	Gemeente / VWA
Samenwerkingspartner	Politie
Kosten	Voorlichtingsmateriaal PM
Planning	- 27 augustus concept verordening in werkgroep (bespreken); - 17 september concept verordening in werkgroep ('vaststellen'); - Aanbieden concept verordening aan stuurgroep.
Toelichting te nemen maatregelen:	
<p><u>Verhogen minimumleeftijd voor toegang horecalokaliteiten:</u> In de DHw is het verbod opgenomen dat aan personen onder de 16 jaar geen alcoholhoudende drank (=drank die bij een temperatuur van 20 graden celsius voor meer dan een half volume- procent uit alcohol bestaat) mag worden verstrekt en aan personen onder de 18 jaar geen sterke drank (=drank die bij een temperatuur van 20 graden celsius voor 15 of meer volumeprocenten uit alcohol bestaat, m.u.v. wijn). O.g.v. artikel 20, lid 5 DHw hebben gemeenten de mogelijkheid in een verordening een verbod op te nemen dat in de gemeenten of in een aangewezen deel ervan, in een horecalokaliteit personen worden toegelaten die jonger zijn dan de in die verordening bepaalde leeftijd die echter niet hoger mag zijn dan 21 jaar. Hiermee kunnen jeugdigen dus worden geweerd uit een bepaald type horecalokaliteiten of uit bepaalde delen van de gemeente. Een algehele leeftijdsverhoging voor het hele grondgebied van de gemeente of alle typen horecalokaliteiten is niet mogelijk. Het voorkomen dat jeugdigen in de horeca op te jonge leeftijd in aanraking komen met alcoholhoudende drank is geen legitieme reden voor een toegangs- en aanwezigheidsverbod. Het opnemen van een dergelijk verbod levert daarom geen wezenlijke bijdrage aan alcoholmatiging.</p> <p><u>Verstreking van alcohol aan banden leggen:</u> Artikel 23 van de DHw geeft gemeenten de mogelijkheid een verordening op te stellen om de verstreking van alcohol aan banden te leggen. Dit verbod op tappen en slijten kan bepaalde delen van de gemeente betreffen en op bepaalde inrichtingen slaan. Het is tijdelijk of permanent van aard. Ook is er de mogelijkheid om de verkoop van zwakalcoholhoudende drank in winkels en snackbars qua tijdstip te reguleren.</p>	

Toezicht en handhaving:

Het toezicht op de naleving van de DHw en drank –en horecaverordening vindt in Enkhuizen en Hoorn plaats door twee eigen toezichthouders (pilot toezicht DHw). In de andere gemeenten ligt het toezicht op de DHw bij de VWA. Voor de verordening is er de mogelijkheid eigen toezichthouders aan te wijzen door het college. Opsporing kan plaatsvinden door de politie en bijzondere opsporingsambtenaren. I.v.m. de pilot toezicht DHw wordt er voor Enkhuizen en Hoorn een beleidsregel (Toe)zicht op alcoholverstrekkers opgesteld. Onderdeel van de beleidsregel is een toezicht- en sanctiearrangement waarin bijvoorbeeld is aangegeven wanneer bestuursdwang kan worden toegepast.

Inzet mystery quest:

Door middel van de methode 'mystery quests' zal worden bepaald hoe het staat met de naleving van de regels. Deze opereren passief, zij constateren en registreren. De gemeenten zullen dit niet zelf organiseren. Het zal al gauw worden uitgelegd dat de gemeente bewust overtredingen uitlokt. Met ondernemers kunnen hierover via een convenant afspraken worden gemaakt. Voor wat betreft de horeca zal dit onderdeel worden betrokken bij de uitwerking van de toegangs- en sluitingstijden.

Reclamebeleid:

Gemeenten spreken af dat alcoholreclame in principe niet is toegestaan op reclamedragers waartoe de gemeenten een vergunning verstrekt. Ook kunnen afspraken worden gemaakt met / regels worden opgesteld voor paracommerciële horeca over het openlijk aanprijzen van de mogelijkheid tot het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard. Dit kan niet in de Drank- en horecaverordening worden geregeld. Dit dient in vergunningvoorschriften dan wel in het convenant Veilig Uitgaan te worden geborgd.

Interventie 3 / Productnaam Versie 7 oktober 2008	Paracommercie ((sport)kantines), buurtverenigingen, ect.) Handhaving Drank- en Horecawet (volksgezondheid), o.a. Drank- en Horecaverordening, bestuursreglement, subsidieregeling
Bestemd voor	College van burgemeester en wethouders
Naam trekker interventie	Werkgroep Regelgeving en Handhaving
Probleemspecificatie	
Omschrijving probleem	Als gevolg van laagdrempeligheid en makkelijke beschikbaarheid van alcohol is er (bovenmatige) alcoholconsumptie door jongeren (10-23 jaar). Toezicht door / instructies van bar- vrijwilligers over het op verantwoorde wijze schenken van alcohol is voor verbetering vatbaar. Verenigingen stellen zich commerciëler op (activiteiten rondom EK / WK en organiseren van privé feesten) waarbij het niet zo nauw wordt genomen met de eindtijd. Omzet van alcoholhoudende drank is goed voor de verenigingskas.
Doelgroep	Bestuursleden van verenigingen/stichtingen die een paracommerciële instelling drijven. Bezoekers van de paracommerciële instellingen (jongeren van 10-23 jaar, in het bijzonder < 16 jaar).
Leefgebied (waar speelt het zich af)	1. Sport 2. Vrije tijd
Analyse probleem	
Analyse huidige situatie	De regels en voorschriften (schenktijden alcohol, sluitingstijd) waaraan de paracommercie zich moet houden verschillen sterk per gemeente. Veel gemeenten hebben (nog) geen vastgesteld horecabeleid voor paracommerciële instellingen. Menig vereniging beschikt over een oude vergunning. Eenduidige beoordeling van het bestuursreglement, dat afspraken en voorschriften bevat over verantwoord alcoholgebruik, ontbreekt. Geen toezicht op de verenigingen/stichtingen. Uit onderzoek is gebleken dat de naleving van de leeftijdsgrenzen beneden de 16 onvoldoende is. Een groot deel van bezoekers valt echter wel onder de doelgroep.
Oplossingsrichting	
Beoogde resultaat (in producten)	1. Bestaande regels toepassen 2. (Zonodig) nieuwe regels opstellen 3. Toezicht en handhaven 4. Voorlichting
Doelstelling	1. Alcoholmatiging in paracommercie/ sportkantines in het algemeen en onder de jeugd in het bijzonder door te schenken binnen de kaders van de wet/verordening. Geen alcohol onder de 16 dus. 2. Paracommerciële horecabedrijven organiseren geen bijeenkomsten die in strijd zijn met hun doelstelling. 3. Bewustwording paracommerciële bedrijven bij de verstrekking van alcohol vanuit het oogpunt van volksgezondheid, openbare orde en verkeersveiligheid.

Plaats in de keten	1. Preventie 2. Repressie
Aanpak (wat en wie)	
Omschrijving aanpak	<p>Toepassen regels uit artikel 4 van de Drank- en Horecawet door:</p> <ol style="list-style-type: none"> vaststellen van maatregelen voor paracommerciële instellingen, de maatregelen gelden in relatie tot het doel van dit project (alcoholgebruik jeugd < 16 jaar / doelgroep 16-23 jaar) en hebben betrekking op taptijden, het organiseren van privé feesten en het openlijk aanprijzen ervan vergunningen, inclusief bestuursreglement opnieuw beoordelen en zonodig aanpassen, in overeenstemming brengen met de DHw en beleid. Besturen van verenigingen en stichtingen ondersteunen bij vergunningtraject hanteren van een sluitingstijd in de regio van 00.00 uur toezicht- en handhavingstraject opstellen voorlichting geven over het op verantwoorde wijze schenken van alcohol door actieve benadering van besturen en zonodig beschikbaar stellen van een informatiepakket over gevolgen van het schenken van alcohol. <p>In de praktijk ontvangen paracommerciële instellingen van de gemeente subsidie. De subsidieverordening biedt aanknopingspunten voor alcoholmatiging. De gemeente kan voorwaarden stellen aan de toekenning van subsidie. Zo kan de subsidie gekoppeld worden aan taptijden. Barvrijwilligers die alcoholhoudende drank schenken moeten een Instructie Verantwoord Alcoholschenken (IVA) hebben gevolgd. Op momenten dat er alcohol wordt geschonken hoort er altijd een leidinggevende of een barvrijwilliger met IVA aanwezig te zijn. Bij de subsidiëring van verenigingen kan deze voorwaarde opgenomen worden.</p> <p>Het effect van maatregelen kan zijn dat diverse verenigingen minder inkomsten ontvangen. De alcoholomzet levert immers een belangrijke bijdrage aan de verenigingskas. In overleg met verenigingen / koepels dient hierover meer duidelijkheid te komen. Daarbij komt aan de orde in hoeverre subsidie kan als compensatie instrument kan worden ingezet. Een andere optie is dat de prijzen voor alcoholhoudende drank worden opgetrokken naar een marktconform niveau.</p> <p>De huidige regelgeving ter voorkoming van onwenselijke mededinging t.o.v. de reguliere horeca zal worden herzien. Nu is er een lappendeken aan mededingingswetgeving: koepelovereenkomsten, regels bij bestuursreglementen en gemeentelijke regels. De bedoeling is al die regels te vervangen door uniforme landelijke paracommerciële regels opgenomen in de DHw. Het gaat in de praktijk om de regels die bepalen wanneer aan wie in kantines van sportverenigingen en andere paracommerciële rechtspersonen alcohol mag worden verstrekt. De nieuwe regelgeving betekent voor sportverenigingen met een kantine in eigen beheer, dat de mogelijkheden om aan niet leden alcohol te verstrekken en om privé feesten te organiseren landelijk geregeld zal worden (<i>bron: Hoofdlijnenbrief Alcoholbeleid van 20 november 2007</i>).</p>
Uitvoerende instantie	Gemeente / VWA
Samenwerkingspartner	Politie

Kosten	Voorlichtingsmateriaal PM Instructie Verantwoord alcohol schenken / begeleiding vernieuwing Bestuursreglement € 30.000 Gesprekken sportverenigingen, buurt- en clubhuizen € 15.000
Planning	<ul style="list-style-type: none"> - 17 september concept voorstel regionale aanpak in werkgroep (bespreken); - 8 oktober concept voorstel in werkgroep ('vaststellen'); - concept voorstel aanbieden aan stuurgroep.
<p>Toelichting te nemen maatregelen / initiatiefnemer:</p> <p><u>Beperking alcoholverkoop</u> De verkoop van alle alcoholhoudende drank in bepaalde type inrichtingen of op bepaalde tijdstippen kan, met inachtneming van voorschriften of beperkingen o.g.v. artikel 4 DHw, worden verboden, bijv. in sportkantines, jeugdaccommodaties en bij jeugdevenementen. Dit kan gerealiseerd worden bij verordening op grond van artikel 23 DHw. Met de sportverenigingen, koepels en andere niet-commerciële organisaties vindt overleg plaats over nader uit te werken regels.</p> <p><u>Handhaving/ toezicht</u> Verscherpte handhaving en toezicht op naleving van gestelde regels is noodzaak, waarbij de focus is gericht op geen alcohol onder de 16 en het sluitingstijdstip. In de beleidsregel (toezicht – en sanctiearrangement) is aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen in geval van overtreding van de regels. Het gaat dan om het opleggen van een bestuurlijke boete tot het intrekken van de drank- en horecaverunning.</p> <p><u>Verpachte sportkantines</u> In verschillende gemeenten zijn verpachte sportkantines met een commerciële drank- en horecaverunning te vinden. Op de verpachte sportkantines (in het grootste aantal van de gevallen laat het bestemmingsplan al geen commerciële horeca-activiteiten op die locaties toe) een uitsterfconstructie toe te passen. Hierover goede voorlichting geven aan de verenigingen. Aanscherpen toetsing vergunningsaanvraag.</p>	

Interventie 4 / Productnaam Versie 7 oktober 2008	Handhaving op verstrekking en verkoop van alcohol (bestuursrechtelijke en strafrechtelijke samenwerking)
Bestemd voor	College van burgemeester en wethouders / burgemeester
Naam trekker interventie	Werkgroep Regelgeving en handhaving
Probleemspecificatie	
Omschrijving probleem	1. Overtreding van regels Drank- en Horecawet v.w.b. verkoop en verstrekking van alcoholhoudend drank aan jongeren 2. Overlast door alcoholgebruik op straat 3. Gebrek aan uitwisseling van gegevens tussen gemeenten
Doelgroep	Alle verstrekkers en verkopers van alcohol (m.n. horeca, winkels, verenigingen en evenementen)
Leefgebied	n.v.t.
Analyse probleem	
Analyse huidige situatie	Bestuursrechtelijke handhaving Handhaving van de DHw vindt nauwelijks plaats in de regio. Intrekking van vergunningen is niet aan de orde. Tot 1 januari 2008 was de VWA toezichthouder in Enkhuizen en Hoorn. Beide gemeenten zitten in de pilot toezicht DHw. Hiermee is het toezicht verschoven naar beide gemeenten (feitelijk in juli 2008). In de andere gemeenten berust het toezicht nog bij de VWA. Strafrechtelijke handhaving: Politie controleert op sluitingstijden. Echter er worden vrijwel geen pv's aangeleverd bij het O.M. (Het O.M. beschikt over een richtlijn voor strafvordering DHw). Overtredingen worden gemeld bij de gemeenten. Via de bestuursrechtelijke weg kan vervolgens worden opgetreden.
Oplossingsrichting	
Beoogde resultaat (in producten)	1. Bestaande regels handhaven 2. Nieuw sanctiebeleid vaststellen
Doelstelling	a. Alcoholverstrekkers wijzen op verantwoordelijkheden (geen alcoholverstrekking onder de 16 en 18 v.w.b. sterke drank) dat moet leiden tot afname (overmatig) alcoholgebruik in para) commerciële horeca, op straat, bij evenementen en hokken en keten. b. Betere naleving en handhaving van het doortapverbod c. Afname van het rijden onder invloed d. Afname van het geweld in relatie tot alcohol
Plaats in de keten	1. Preventie 2. Repressie
Aanpak(wat en wie)	
Omschrijving aanpak	In kaart brengen van het huidige handhavingsbeleid. Het H.I.T is ieder weekend (nacht van vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondag) inzetbaar in de regio. De door politie en eigen toezichthouders verzamelde gegevens zullen worden gebruikt om te bepalen of de doelstellingen worden gehaald.

	Gemeenten onderzoeken de mogelijkheden voor intensivering en verbetering van toezicht (incl. opsporingsbevoegdheid) en handhaving en zorgen voor uitwisseling van gegevens tussen gemeenten onderling en tussen gemeenten en andere handhavende instanties.
Uitvoerende instantie	Gemeente / VWA
Samenwerkingspartner	Politie / O.M. / HALT
Kosten	Afhankelijk van verbetering en intensivering van het toezicht in de gemeenten. Voorlichtingsmateriaal PM
Planning	Handhaving maakt deel uit van de in het interventieboek benoemde onderwerpen. Per interventie zal tevens de handhaving uitgewerkt worden.

Toelichting te nemen / reeds genomen maatregelen:

Opstellen beleidsregel (Toe)zicht op alcoholverstrekkers:

Onderdeel van het in het op te stellen beleid is een toezicht- en sanctiearrangement. Gemeente, politie en OM maken hierin afspreken over het te voeren sanctiebeleid. Hierin is aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen in geval van overtreding van de regels. Het gaat dan om het opleggen van een bestuurlijke boete tot het intrekken van de drank- en horecaverunning.

Toezicht op de verkoop en verstrekking van alcoholhoudende drank aan 16-:

Deze taak zal voornamelijk gedaan dienen te worden door de VWA, m.u.v. Hoorn en Enkhuizen i.v.m. de pilot toezicht DHw).

Registratie door politie van geweldsincidenten waarbij alcohol in het geding is:

Vanaf 1 april 2008 wordt door de politie Noord-Holland Noord een registratie bijgehouden of en wanneer een incident alcoholgerelateerd is. Tot op heden handelt de politie deze zaken volgens de geldende procedure af. Afspraken met het O.M. maken over het eerder overgaan tot voorgeleiding. Het toepassen van snelrecht heeft daarbij voorkeur (alleen bij meerderjarigen). Snelrecht kan worden toegepast bij uitgaansgeweld.

Vanaf 1 november 2008 gaan ook de ambulancediensten ongevallen registeren waarbij alcohol in het geding is. Hierover zullen afspraken worden gemaakt om die gegevens door te spelen naar de gemeenten.

Melding door politie van n.a.w. gegevens van dronken jongeren onder de 16 bij HALT / Brijder:

Dit wordt nog niet gedaan. Een convenant om dit te regelen is eenvoudig en snel haalbaar. Daarbij dient uitgezocht te worden of de privacy wetgeving zich hertegen verzet.

Melding door politie van personen die onder invloed rijden aan CBR:

Dit wordt al gedaan door de verkeerscoördinatoren, echter geldt alleen boven een bepaalde limiet en is niet leeftijdsgebonden. De overtreders dienen wel in het bezit te zijn van een bromfietscertificaat of rijbewijs, dan wel een algemeen rijbewijs. Het CBR neemt maatregelen met betrekking tot deze documenten.

Educatieve Maatregel Alcohol voor personen die onder invloed aan het verkeer hebben deelgenomen (via politie):

Dit wordt al gedaan, maar geldt alleen boven een bepaalde limiet en indien de overtreder in het bezit is van een bestuurdersdocument.

Inzetten van de alcoholbus voor personen die onder invloed aan het verkeer deelnemen:

De alcoholbus kan tijdens gerichte acties worden ingezet. Een mogelijkheid zou kunnen zijn, om tijdens de drukste "stapavonden" de jeugd te controleren op het gebruik van alcohol, ook als zij de fiets gebruiken. Vanaf de leeftijd van 12 jaar is men strafrechtelijk aansprakelijk en de

Wegenverkeerswet 1994 spreekt over het verbod om onder invloed van een stof, die de rijvaardigheid kan beïnvloeden een VOERTUIG (dus ook een fiets) te besturen. Vervolging is dus mogelijk. Ook kan geverbaliseerd worden voor openbare dronkenschap (= overtreding)

Brief aan ouders i.v.m. kennelijke staat van dronkenschap van hun kind

Alcoholgebruik op de openbare weg of openbare inrichtingen is een bron van ergernis. Van politiezijde is een brief opgesteld die aan ouders / verzorgers wordt verstuurd waarin is aangegeven waarom de brief is verstuurd en wat de ouders / verzorgers kunnen doen om herhaling te voorkomen en ten slotte wat er gebeurt als hun kind wederom wordt betrapt. Politie NHN heeft hiervoor inmiddels een brief opgesteld. Brijder Stichting/HALT uitnodigen in werkgroep om vast te stellen wat nog meer kan worden gedaan.

Zie hiervoor tevens de aanpak van IJsselland ("meer dan een biertje"). Jongeren in de leeftijd van 12-16 jaar worden door de politie thuisgebracht. Ouders en jongere krijgen vervolgens een cursus aangeboden, gericht op het bewust maken van de schadelijke gevolgen van alcohol. Tevens wordt vanuit de politie (telefonisch) contact opgenomen, waarbij de verdere procedure wordt uitgelegd.

Interventie 5 / Productnaam	Wijzigen APV (niet zijnde sluitingstijden)
Versie 7 oktober 2008	
Bestemd voor	Gemeenteraad (wijziging verordening) / college van burgemeester en wethouders (aanwijzingsbesluit)
Naam trekker interventie	Werkgroep Regelgeving en Handhaving
Probleemspecificatie	
Omschrijving probleem	Niet gericht kunnen optreden tegen: 1. alcoholgebruik in het algemeen op de openbare weg 2. rommel op straat (blikjes bier, etc) 3. overlast van groepen in de openbare ruimte 4. happy hours
Doelgroep	Alle gebruikers van alcohol op de openbare weg
Leefgebied	Vrije tijd
Analyse probleem	
Analyse huidige situatie	<p>Gebruik van alcohol op straat, niet zijnde een terras bij een horecabedrijf, is van alle tijden. Gebrek aan voldoende toezicht maakt het tot een algemeen aanvaarde praktijk. Bij constatering door politie van gebruik op de openbare weg wordt de drank in beslag genomen. In opkomst is bijvoorbeeld het gebruik van 'rugzakjes' met alcoholhoudende drank die worden gebruikt tijdens evenementen en de 'alcoholfiets'. Verkoop en gebruik van alcohol op de openbare weg wordt hiermee steeds eenvoudiger. Niet elke gemeente heeft de standaard bepaling uit de VNG model APV (artikel 2.4.8) over genomen. Toezicht en handhaving is dan überhaupt niet mogelijk.</p> <p>In Hoorn zijn aanwijzingsbesluiten o.g.v. de APV opgesteld waar het gebruik van alcohol op de openbare weg is verboden. Jongeren kunnen daarnaast gemakkelijk aan alcoholhoudende drank komen.</p> <p>Ten slotte is er geen wettelijk verbod op happy hours. Het is in het horecaconvenant geregeld, maar regelmatig wordt het overtreden. Het is echter lastig te 'handhaven'. De ondernemer wordt er wel op aangesproken.</p>
Oplossingsrichting	
Beoogde resultaat (in producten)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bestaande regels toepassen 2. Vaststellen verordening Alcoholgebruik op de openbare weg 3. Toezicht en handhaving 4. Voorlichting
Doelstelling	Alcoholgebruik onder jongeren en het daarmee samenhangende geweld terugdringen
Plaats in de keten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preventie 2. Repressie
Aanpak(wat en wie)	
Omschrijving aanpak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Artikel 2.4.8 (Alcohol gebruik op de openbare weg) APV opnemen in de APV 2. Verordening laten vaststellen door gemeenteraad en besluit

	<p>bekendmaken</p> <p>3. Opstellen van een aanwijzingsbesluit met daarin de locatie, waar het alcoholverbod van toepassing is.</p> <p>4. Het aanwijzingsbesluit bekend maken.</p> <p>5. Handhavend optreden door gemeente BOA of politie door inbeslagname drank en verbaliseren.</p> <p>6. Verbod op happy hours, bij voorkeur regelen door een voorschrift op te nemen in de exploitatievergunning.</p>
Uitvoerende instantie	Gemeente / VWA
Samenwerkingspartner	Politie
Kosten	Voorlichtingsmateriaal PM
Planning	<ul style="list-style-type: none"> - 8 oktober concept beleidsregel in werkgroep (bespreken); - 29 oktober concept beleidsregel in werkgroep ('vaststellen') - concept beleidsregel aanbieden aan stuurgroep.
<p>Toelichting te nemen maatregelen / initiatiefnemer:</p> <p>Artikel 2.4.8 APV Dit artikel maakt het mogelijk om het gebruik van alcoholhoudende drank en het bij zich hebben van geopende verpakkingen van alcoholhoudende drank op of aan de openbare weg te verbieden. Het artikel spreekt van 'een door het college van b&w aangewezen locatie'. Het is noodzakelijk dat een locatie wordt aangewezen bij afzonderlijk besluit. Dit kan, zoals veel wordt gedaan, de bebouwde kom, of zelfs de gehele gemeente zijn. Als de gehele gemeente wordt aangewezen is het aan te bevelen om de bevoegdheid van het college uit het artikel te halen. De raad besluit dan dat het verbod voor de gehele gemeente geldt. Er dient wel een gerechtvaardigde vrees te bestaan voor aantasting van de openbare orde veroorzaakt door drankgebruik. Onder deze conditie de gehele gemeente aanwijzen is niet goed mogelijk. Het is immers niet aan te tonen dat voor de gehele gemeente een gerechtvaardigde vrees bestaat.</p> <p>Handhaving Na inwerkingtreding van dit artikel en het nemen van een aanwijzingsbesluit (indien nodig) kan handhavend worden opgetreden. Een gemeente BOA of politie kan proces-verbaal opmaken.</p> <p>Andere zaken die in de APV kunnen worden geregeld zijn: - exploitatievergunningstelsel - gebiedsontzegging</p> <p>Deze zaken zijn buiten beschouwing gelaten omdat zij binnen het project 'Veilig Uitgaan' al zijn opgepakt.</p>	

Interventie 6 Productnaam Versie 7 oktober 2008	Artikel 35 DHw Ontheffing ingevolge artikel 35 Drank- en horecawet (Bevoegdheid tot het verlenen van deze ontheffing ligt bij de burgemeester)
Bestemd voor	College van burgemeester en wethouders (ontheffing wordt verleend door de burgemeester)
Naam trekker interventie	Werkgroep handhaving en regelgeving
Probleemspecificatie	
Omschrijving probleem	In de praktijk staan de gemeenten toe dat bij evenementen grote hoeveelheden alcohol wordt gedronken. Met name het fenomeen 'kermisborrels' is bekend. De 'kermisborrels' worden primair georganiseerd om, tegen een geringe vergoeding, veel alcohol te nuttigen. Ook jongeren onder de 16 jaar kunnen tijdens die 'kermisborrels' gemakkelijk aan alcohol komen.
Doelgroep	Aanvragers van de bedoelde ontheffing cq alcoholverstrekkers Alcoholgebruikers, waaronder ook de doelgroep jongeren tussen 10 - 23 jaar
Leefgebied	1. Thuis 2. Vrije tijd
Analyse probleem	
Analyse huidige situatie	De meeste gemeenten in de regio beschikken niet over 'artikel 35 beleid'. Een afwegingskader (sociale hygiëne, sociaaleconomische belangen, openbare orde en veiligheid en zedelijkheid) ontbreekt om aanvragen aan te toetsen. Dit leidt ertoe dat de diverse gemeenten verschillend omgaan met de uitvoering van artikel 35 DHw. Nagenoeg alle aanvragen voor een ontheffing artikel 35 worden zonder meer gehonoreerd. Vaak om economische redenen. Buitentaps zonder ontheffing zijn zelfs geen uitzondering. Ook voor de 'kermisborrels' wordt veelal geen ontheffing aangevraagd. Vervolgens ontbreekt het aan toezicht.
Oplossingsrichting	
Beoogde resultaat (in producten)	1. Bestaande regels toepassen 2. Opstellen nieuw beleid 3. Handhaven 4. Voorlichting
Doelstelling	Alcoholmatiging door de beschikbaarheid van alcohol in de openbare ruimte, te beperken. Bewustwording
Plaats in de keten	1. Preventie 2. Repressie
Aanpak (wat en wie)	
Omschrijving aanpak	1. Het aantal evenementen waarvoor een artikel 35 ontheffing nodig is, dient in kaart te worden gebracht. 2. Uitwerken artikel 35 DHw in een beleidsregel, waarbij aandacht is voor: sociale hygiëne, sociaal- economische aspecten, openbare orde en (brand)veiligheid en zedelijkheid. 3. Toezicht- en handhavingstraject opstellen.

Uitvoerende instantie	Gemeente / VWA
Samenwerkingspartner	Politie
Kosten	Voorlichtingsmateriaal PM
Planning	<ul style="list-style-type: none"> - 29 oktober concept beleidsregel in werkgroep (bespreken); - 19 november concept beleidsregel in werkgroep ('vaststellen'); - concept beleidsregel aanbieden aan stuurgroep.
<p>Toelichting te nemen maatregelen / initiatiefnemer:</p> <p>Artikel 35 DHw biedt de burgemeester de bevoegdheid om t.a.v. verstrekking van zwak-alcoholhoudende drank ontheffing te verlenen. Het moet dan gaan om een bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard voor een aaneengesloten periode van ten hoogste 12 dagen. Gemeenten spreken af hun beleid onderling op elkaar af te stemmen. Door een aanvraag kritischer dan voorheen te beoordelen en daarbij ook de aspecten van volksgezondheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid mee te nemen, kan het aantal ontheffingen worden beperkt. Ook tijdslimieten worden gekoppeld aan de schenktijden. Hierdoor wordt dan ook de beschikbaarheid van alcohol in de openbare ruimte beperkt.</p>	

Interventie 7 / Productnaam	Sluitingstijden (APV)
Versie 7 oktober 2008	
Naam trekker interventie	Werkgroep Regelgeving en Handhaving
Bestemd voor	Burgemeester
Probleemspecificatie	
Omschrijving probleem	De huidige toegangstijd (02.00 uur) in enkele gemeenten leidt tot laat uitgaan en het is aannemelijk dat dit bijdraagt aan het 'indrinken' door jongeren. De sluitingstijden zijn regionaal niet op elkaar afgestemd; dit leidt tot alcoholtoerisme.
Doelgroep	Horeca ondernemers en besturen van verenigingen e.d. en bezoekers van de horeca, in het bijzonder in de leeftijdscategorie van 16 jaar en ouder.
Leefgebied	Horeca Vrije tijd
Analyse probleem	
Analyse huidige situatie	Horecagelegenheden zijn nog tot diep in de nacht open. Alcohol is dan ook tot diep in de nacht verkrijgbaar. Thuis "indrinken" en daarna pas de horeca gaan bezoeken tot diep in de nacht leidt ertoe dat jongeren steeds meer alcohol drinken. Uit politiecijfers over 2006 blijkt dat met name enkele West-Friese gemeenten hoog scoren als het gaat om overlast door dronkenschap. Vanaf 1 april 2008 registreert politie NHN alcohol gerelateerd geweld en overlast.
Oplossingsrichting	
Beoogde resultaat (in producten)	1. Nieuw sluitingsuurbeleid er is onderscheid gemaakt in: - 00.00 (toegangstijd) tot 02.00 uur; - 00.00 (toegangstijd) – later sluiten dan 02.00 uur met ontheffing en met voorwaarden voor goed gastheerschap 2. Handhaving 3. Voorlichting over nieuwe beleid
Doelstelling	Het gebruik van alcohol door jongeren in de horeca en het geweld als gevolg van het overmatig alcoholgebruik terugdringen, door het instellen van een regionale toegangstijd en sluitingstijd.
Plaats in de keten	1. Preventie 2. Repressie
Aanpak (wat en wie)	
Omschrijving aanpak	1. Opstellen van nieuwe regionale beleidsregel sluitingstijden (o.g.v. APV) 2. Toezicht en handhaving door gemeente BOA of politie
Uitvoerende instantie	Gemeente
Samenwerkingspartner	Politie / O.M.

Kosten	Inhuur externe begroot op € 2500 (t.l.v. budget programmabureau IV) Voorlichtingsmateriaal PM
Planning	- 19 november concept beleidsregel in werkgroep (bespreken); - 10 december concept beleidsregel in werkgroep ('vaststellen'); - concept beleidsregel aanbeiden aan stuurgroep.
<p>Toelichting te nemen maatregelen / initiatiefnemer: Voordat een toelichting wordt gegeven op de te nemen maatregelen een quote uit het Noord Hollands Dagblad van 30 augustus 2008. Deze quote is gegeven na het laatste zelfmoordincident in Stede Broec als gevolg van het gezamenlijk gebruik van alcohol en drugs.</p> <p><i>'Natuurlijk begint het in de eerste plaats bij jezelf. Maar misschien moet het uitgaan ook veranderen. Alles begint tegenwoordig in de weekeinden pas ver na twaalf uur 's nachts. Dan heb je er al een hele dag opzitten. Er zijn heel wat mensen die gebruiken om door te kunnen gaan tot 06.00 uur. Wat mij betreft wordt dat weer teruggedraaid.'</i></p> <p><u>Nieuw beleid</u> Een nieuw sluitingsuurbeleid wordt ingezet om overmatig alcoholgebruik en het geweld als gevolg van het overmatig alcoholgebruik tegen te gaan. Een sluitingstijdenregime dient, met inachtneming van de doelstellingen, strategisch ingezet te worden. Dit betekent dat wordt gekeken welk toegangs- en sluitingstijden regime recht doet aan de verscheidenheid binnen de horecabranche en parallel daaraan welke aanvullende voorwaarden worden gesteld bij verruiming van de toegangs- en sluitingstijden met inachtneming van de doelstellingen.</p> <p>Voor de 'natte' horeca (cafés, disco's etc) wordt een regionale toegangstijd en sluitingsuurtijdstip gehanteerd, dat recht doet aan het beleid van de onderneming, waarmee het indrinken wordt beperkt, overmatig alcoholgebruik in de horeca tegengaat en nadrinken voorkomt.</p> <p>In het nieuwe beleid krijgt deze horeca de mogelijkheid te kiezen uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. 00.00 (toegangstijd) tot 02.00 uur (zonder voorwaarden); b. 00.00 (toegangstijd) – later sluiten dan 02.00 uur (met ontheffing en met voorwaarden). <p>Zoals gezegd biedt dit regime de horeca de mogelijkheid te kiezen voor regime a of b. Voor deelname aan sub b dient te worden voldaan aan nader uit te werken voorwaarden. De voorwaarden vinden hun basis in <u>goed gastheerschap</u> door de horeca ondernemer.</p> <p>Goed gastheerschap is een zaak van de ondernemer. Deze probeert in te spelen op de hoge verwachtingen van het publiek omtrent hetgeen wordt aangeboden in de horeca. Het gaat bijv. om productaanbod (aanbieden van voedingsproducten, het stellen van grenzen aan het aantal bezoekers, de inrichting en ventilatie van uitgaansgelegenheden, de vaardigheid van het personeel om adequaat in te kunnen grijpen wanneer er sprake is van opkomende agressiviteit, de muziekkeuze, het geluidniveau van de muziek, een adequaat deurbelied door aanstellen van portiers, blaastest aan de deur, controle aan de hand van polsbandjes, entertainment en een geleidelijke afbouw van de activiteiten door tijdig muziek zachter te zetten, geen alcohol en andere dranken meer te schenken, lichten geleidelijk feller te zetten (afkoelingsperiode). Deze laatste voorwaarde is bedoeld om een geleidelijke leegloop van de horeca te bewerkstelligen. Al deze elementen kunnen op positieve wijze bijdragen aan veilig en plezierig uitgaan. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van de inzet van mystery guests door de horeca. Dit kan informatie opleveren over hoe het toegaat in de horeca. Invulling geven aan dit goed gastheerschap dient te leiden tot een gunstig effect op wat later in de openbare ruimte afspeelt. Gezien deze samenhang tussen binnen en buiten is het zaak, in overleg met de horeca, de bovengenoemde elementen te bespreken en in te zetten als voorwaarden voor ruimere toegangs- en sluitingstijden. Dit geldt dus voor die ondernemers die gebruik willen maken van het 00.00 na 02.00 uur regime.</p> <p>Zo juist is, naast het gastheerschap, gesproken over de openbare ruimte. Hier ligt een nadrukkelijke rol voor de overheid door aanwezigheid van toezicht, samenwerking met de horeca en andere partijen.</p> <p>Een belangrijk element hierbij is het toezicht in uitgaansgebieden om geweld te voorkomen. Een sleutel voor dit succes ligt m.n. op het terrein van samenwerking met de horecaportiers. Ook de aanwezigheid van voldoende transport voor het uitgaanspubliek na sluiting van de horeca is een</p>	

wezenlijk aspect ter voorkoming van overlast en geweld na sluiting van de horeca. Het blijven 'hangen' voor de horecagelegenheid moet worden voorkomen. Ten slotte is ook de aankleding van de publieke ruimte van belang door een bepaalde wijze van verlichting, plaatsen van straatmeubilair, etc.

Er is geen eenduidig antwoord te geven over een bepaald toegangs- sluitingstijdregime van cafe's / discotheken en het effect op alcoholmatiging en geweld als gevolg van alcoholgebruik. Gegevensverzameling is noodzakelijk. Het ligt daarom voor de hand het nieuwe regime gedurende een aantal jaren jaarlijks te evalueren.

Uit een recente internetpeiling (augustus 2008) door I&O Research onder het West-Fries burgerpanel blijkt dat er draagvlak is voor vroeger uitgaan. Bijna driekwart (73 procent) vindt dat de uitgaansgelegenheden om 02.00 uur gesloten moeten zijn. Van de West-Friezen heeft 80 procent een voorkeur voor een uiterlijke toegangstijd voor nieuwe bezoekers van 01.00 uur. Bijna de helft van de inwoners verwacht dat het vervroegen van de sluitingstijden een bijdrage zal leveren aan het verminderen van overlast. Ook het vervroegen van de uiterlijke toelatingstijd voor nieuwe bezoekers is een maatregel die alcoholgebruik en overlast kan beperken, denkt de West-Friese bevolking. De helft (50 procent) denkt dat als gevolg hiervan het indrinken vermindert en bijna de helft (46 procent) dat de overlast op straat vermindert.

Toezicht en handhaving

Na inwerkingtreding van dit artikel en het nemen van een aanwijzingsbesluit (indien nodig) kan handhavend worden opgetreden. Een gemeente BOA of politie kan proces-verbaal opmaken.